

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД
Подручна канцеларија Добој, Краља Драгутина 14, тел/факс: 053/241-203, 206-510, e-mail:
pedagoski.zavoddo@rpz-rs.org

Број: 07/2.03/031.2.614 -75/15
Датум: 31. 08. 2015. године

ИНСПЕКТОР-ПРОСВЈЕТНИ
САВЈЕТНИК ЗА:
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ:

РАЗРЕДНУ НАСТАВУ
ГОРДАНА ПОПАДИЋ

ИЗВЈЕШТАЈ
ГРУПНИ САВЈЕТОДАВНО-ИНСТРУКТИВНИ РАД
СА НАСТАВНИЦИМА РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ
-август 2015.године-

Увод

Групни савјетодавно-инструктивни рад са наставницима разредне наставе у виду једнодневних савјетовања, реализован је у складу са Програмом рада инспектора-просвјетног савјетника, Гордане Попадић и Програмом рада Републичког педагошког завода. Савјетовања су одржана током 9 дана, од 17. до 27. августа 2015. године за 18 група наставника разредне наставе из 35 основних школа Регије Добој.

Реализација савјетовања одвијала се на 4 пункта: Добој (3 дана), Теслић (2 дана), Модрича (2 дана) и Дервента (2 дана). Циљне групе савјетовања били су наставници разредне наставе који реализују наставне садржаје у одјељењима од **првог до петог разреда**.

На основу података, о броју одјељења и наставника у школској 2014/15.године, направљен је план (броја група и наставника) за једнодневна савјетовања.

Одзив наставника на овогодишњим савјетовањима, као и претходних година, био је одличан. Треба напоменути да је број присутних наставника на савјетовањима био условљен, између осталог, следећим: један број наставника је отишао у пензију, те су у току конкурси за попуну радних мјеста, а у неким школама имамо и мањи број одјељења. Од **планираног броја** наставника (**572**), савјетовањима је, према евиденцији, **присуствовало 532 или 93 % наставника**. Преглед броја присутних наставника на појединим пунктима дат је у табели 1.

Табела 1. - Подаци о броју присутних наставника разредне наставе

Р. Б.	Школа-домаћин савјетовања	Школе-учеснице савјетовања	Број наставника			НАПОМЕНЕ
			Планирано	Присуствовало	%	
1.	ЈУ ОШ „Вук Стефановић Караџић“ Добој	4 школе града Добој (школа домаћин, Руданка, Подновље, Доња Пакленица)	70	68	97,14 %	Присуствовао педагог из Д. Пакленице.
2.	ЈУ ОШ „Петар Петровић Његош“ Теслић	4 школе општине Теслић (школа домаћин, Ђулићи, Блатница, Угодновићи)	65	58	89,23 %	
3.	ЈУ ОШ „Вук Караџић“ Теслић	4 школе општине Теслић (школа домаћин, Витковци, Чечава, Прибинић)	56	51	91,07 %	
4.	ЈУ ОШ „Свети Сава“ Добој	1 школа града Добој, по 1 школа општина Станари и Петрово (школа домаћин, Станари, Петрово)	66	61	92,42 %	
5.	ЈУ ОШ „Сутјеска“ Модрича	5 школа општина: Модрича и Шамац	73	66	90,41 %	
6.	ЈУ ОШ „Свети Сава“ Модрича	4 школе општина: Модрича, Вукодавље, Пелагићево и Доњи Жабари	72	62	86,11 %	
7.	ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“ Добој	4 школе града Добој и 1 општине Петрово (школа домаћин, Сјенина Ријека, Какмуж, Бољанић, Осјечани)	62	60	96,77 %	
8.	ЈУ ОШ „Никола Тесла“ Дервента	1 школа општине Дервента и 2 школе општине Брод (школа домаћин, Брод, Лијешће)	61	64	106,6 %	
9.	ЈУ ОШ „19. април“ Дервента	3 школе општине Дервента (школа домаћин, Осинја, Календеровци)	47	42	89,36%	
35 основних школа			572	532	93 %	

Групни савјетодавно-инструктивни рад, ове године, реализован је према раније утврђеном дневном реду:

1. Стручна тема: „Компетенције наставника разредне наставе као фактор успјешне сарадње са родитељима“
2. Екстерна провјера постигнућа ученика 5. разреда из српског језика и математике
3. Остала питања
-Информације о почетку школске 2015/16. године

Циљ и задаци савјетовања:

- Обнављање и систематизовање знања наставника разредне наставе о врстама и облицима сарадње са родитељима, те истицања компетенција наставника које доприносе квалитетној сарадњи са родитељима.
- Упознавања наставника са врстама комуникације, њиховим предностима и недостацима, факторима и препрекама успјешне комуникације, те подстицање наставника да преиспитају своје ставове и начине комуницирања са родитељима
- Информисање наставника о циљевима и резултатима екстерне провјере постигнућа ученика петог разреда из српског језика и математике.
- Пружити информације за наредну школску годину у погледу планирања и програмирања васпитно-образовног рада.

Запажања о реализацији савјетовања

Реализација програма савјетовања била је у виду директног обраћања савјетника, усменог излагања, интерактивне комуникације на релацији наставник-просвјетни савјетник, видео презентације, те радионичког начина рада.

Уводни дио савјетовања протекао је у упознавању наставника са програмом и начином рада током савјетовања. Учесници су кратко упознати са појмовима везаним за: наставничке компетенције, вјештине комуникације и област сарадње са родитељима.

Стручна тема: „Компетенције наставника разредне наставе као фактор успјешне сарадње са родитељима“ реализована је у виду активног учешћа наставника-учесника савјетовања. Активно учешће наставника огледало се у раду мањих група наставника тј. вјежбе у виду вртешке. Свака група учесника добила је чарт папир на којем су се налазила питања. Групе су имале по 10-15 минута да напишу одговоре на постављена питања или тврдњу: „Које компетенције су потребне наставнику за успјешну сарадњу са родитељима?, Шта могу бити препреке успјешне комуникације са родитељима?, Направити листу прихватљивих и неприхватљивих облика понашања у оквиру сарадње са родитељима!, те Облици и садржаји сарадње са родитељима (Оријентациони Програм сарадње са родитељима). Након тога чарт папир са питањима ишао је у круг до сваке наредне групе, које су изражавале своје слагање или неслагање, те допуњавале започете одговоре. На тај начин свако је имао прилику да напише све што зна о питањима/тврдњама која су постављена, да искаже своје мишљење као појединац, али и као група. Тек када су све групе прошле сва питања/тврдње, слиједило је извјештавање/презентација група и групна дискусија о томе што је све написано и шта нам још недостаје као битна карика у разумијевању и ефикасности у оквиру сарадње са родитељима. На овај начин наставници су активно учествовали у реализацији стручне теме. Током групне дискусије просвјетни савјетник је дао, још једном, преглед важнијих појмова/поставки, те је посебан акценат дао на вјештине и технике успјешне комуникације, те облике и садржаје сарадње са родитељима. У неким од група, групна дискусија је допуњена видео презентацијом од стране инспектора-просвјетног савјетника.

Реализација стручне теме од стране присутних наставника је оцијењена као: „ веома актуелна, корисна, поучна, примјењива,...интересантна...размјеном искустава наставници су дошли до нових сазнања...пуно корисних информација...“.

Један број наставника, тачније 119 или 22,36% присутних наставника је узело учешће у попуњавању анкете „Компетенције за комуникацију и сарадњу“ у оквиру истраживања које ће бити реализовано на подручју регија Приједор, Бања Лука и Добој.

О екстерној провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика и математике, за Регију Добој, али и Републику Српску, наставници су упознати путем видео презентације или путем

усмене презентације. Презентовани су циљеви провјере, подаци о узорку, резултати по школама, одјељењима, задацима, те посебно наглашено које задатке су ученици најуспјешније рјешавали, као и оне за које су показали несигурност. Презентација и излагање просвјетног савјетника пропраћена је са пажњом од стране присутних наставника, чак се може тврдити да је ријеч о активном слушању. У појединим групама било је коментара, непосредно током, као и након презентације, а наставници из школа које су биле обухваћене овом провјером сматрају да би било добро да школе добију анализу екстерне провјере.

У завршном дијелу дате су напомене за школску 2015/16. годину, о НПП, уџбеницима, школском календару, вођењу ученичког досијеа и другим питањима зависно од интересовања учесника савјетовања. Уз ове информације наставницима је наглашено, да је уџбеник само један од извора знања, али не и једини, те да у уџбеницима има садржаја који нису у складу са НПП. Реализација наставних садржаја врши се искључиво у складу са постојећим наставним програмом. У склопу актуелних питања велики број питања се односио на неусклађеност садржаја уџбеника и НПП за одређене наставне предмете, те тражења модалитета и рјешења за превазилажење истог (облик писаних слова у Правопису и актуелном уџбенику за српски језик у 2.разреду, те садржаји прве десетице у уџбенику математике за 2.разред). Коментари наставника су били и због уџбеника Музичка култура за 2. и 3.разред, јер не прати препоручене композиције за реализацију, а у многим школама ЦД уз уџбеник, који је саставни дио истог, нису добили. Нека од питања су се односила на планирање и програмирање рада у првом разреду и комбинованом одјељењу. Просвјетни савјетник је посебно нагласио да су исходи учења оно од чега полазимо када планирамо и програмирамо наставни рад, а да наставник има слободу при избору садржаја уз помоћ којих ученици треба да остваре исходе учења. Наглашена је и могућност замјене неких понуђених садржаја програма, уколико то води ефикаснијем остварењу исхода учења. Планирање рада допунске наставе такође је било предмет разговора, гдје је наставницима скренута пажња да се тек по утврђивању неостварених исхода учења од стране ученика, планирају садржаји за реализацију допунске наставе за конкретне ученике.

Учесници савјетовања су истакли потребу за чешћим организовањем групног савјетодавно-инструктивног рада, те предложили теме за наредна савјетовања: Рад у комбинованим одјељењима, Специфичности рада у првом разреду, Планирање, програмирање, организација и реализација наставних садржаја за: Ликовну културу, Музичку културу и Физичко васпитање, Оцјењивање и вредновање рада ученика, Психосоцијална помоћ ученици из некомплетних породица (без родитеља, разведених родитеља), Планирање и организација рада секција, Васпитни рад у одјељењској заједници и Комуникација међу колегама унутар колектива.

Циљ и задаци савјетовања су остварени. Наставници разредне наставе су исказали задовољство због непосредног начина реализације савјетовања. Учесници савјетовања у својим коментарима и сугестијама, начин рада и укупно савјетовање су најчешће оцијенили сљедећим тврдњама: „ савјетовање је било садржајно, веома креативно, поучно, стимулативно, темељно...успјешно и квалитетно...испуњена сва наша очекивања...задовољни... добили одговоре на бројна питања са којима се сусрећемо у свакодневном раду...начин рада је био изузетно занимљив и ефикасан...развијена мотивација због тимског рада...доминантна активност учесника, могућност примјене различитих искустава....опуштен и позитиван став, јасност и непосредност при предавању... добра је интеракција између предавача и слушалаца...позитивна атмосфера и заинтересованост током рада.... релаксирани и надахнути за почетак школске године...“.

Закључци

На основу постављених циљева групног савјетодавно-инструктивног рада, реализације и запажања инспектора-просвјетног савјетника о реализованим активностима током савјетовања, те коментара наставника, могу се извести сљедећи закључци:

- Групни савјетодавно-инструктивни рад са наставницима **разредне наставе** из основних школа **Регије Добој** реализован је непосредним путем у периоду од 17. до 27. августа 2015.године. Реализација савјетовања одвијала се за **18 група наставника** на 4 пункта: Добој-3 дана, Теслић-2 дана, Модрича-2 дана и Дервента-2 дана.
- Од планираног броја наставника (572), савјетовањима је, према евиденцији, **присуствовало 532 или 93% наставника**. Овогодишњим савјетодавно-инструктивним радом били су обухваћени сви наставници разредне наставе Регије Добој, а најбољи одзив

је био из школа са подручја општине Дервента и Брод, чак 98,15 % наставника. Нешто слабији одзив био је из школа са подручја општина: Модрича, Шамац, Вукосавље, Доњи Жабар и Пелагићево – 88,27% наставника је присуствовало савјетовању.

- Стручна тема „Компетенције наставника разредне наставе као фактор успјешне сарадње са родитељима“ од стране присутних наставника је оцијјењена као: „веома актуелна, корисна, поучна, примјењива,...интересантна...“.
- Информацију о екстерној провјери постигнућа наставници су са пажњом пратили, али сматрају да школе које су биле обухваћене провјером требају добити повратне информације о резултатима исте. Резултати ове екстерне провјере постигнућа могу да послуже стручним органима школе, као и наставницима, да упореде резултате својих ученика са резултатима ученика других школа, те процијене степен остварености исхода учења. Приједлог је да се у наредним година екстерном провјером обухвате школе са приближно истим бројем ученика и одјељења.
- За питања која су се наметнула, због тренутне неусклађености НПП-а и уџбеника за одређене наставне предмете, просвјетни савјетник је дао упутства како их је могуће разрјешити.
- Наставницима је наглашено да се планирање и програмирање врши искључиво у складу са дефинисаним исходима учења у НПП-у, а да је уџбеник наставно средство и извор учења, те да у складу са Законом о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“ број бр.74/08, 71/09, 104/11 и 33/14), „уџбеници и наставна средства морају да буду урађени у складу са наставним програмом.“ (члан 38, став 2), што је за очекивати у наредном периоду.
- Радионички начин рада, током савјетовања, наставници су оцијенили као веома ефикасан, занимљив, мотивирајући и користан, те предлажу да се и у наредном периоду организују савјетовања за наставнике разредне наставе по том принципу.
- Учесници савјетовања у својим коментарима и сугестијама, начин рада и укупно савјетовање су најчешће оцијенили слједећим тврдњама: „савјетовање је било садржајно, веома креативно, поучно, стимулативно, темељно...успјешно и квалитетно...испуњена сва наша очекивања...добили одговоре на бројна питања са којима се сусрећемо у свакодневном раду...начин рада је био изузетно занимљив и ефикасан...могућност примјене различитих искустава...опуштен и позитиван став, јасност и непосредност при предавању... добра је интеракција између предавача и слушалаца...позитивна атмосфера и заинтересованост током рада... релаксирани и надахнути за почетак школске године...“.
- Истакнута је потреба за чешћим организовањем групног савјетодавно-инструктивног рада, те предложене су теме за наредна савјетовања. Једна група наставника дала је приједлог за стварање Стручног тима учитеља за провођење инклузивне наставе, те свеобухватније укључивање асистената за дјецу са посебним потребама.
- Најчешће постављена питања су о: усклађивању уџбеника са наставним програмом (уџбеници за српски језик-облик писаних слова; математика – садржаји прве десетице у 2.разреду; музичка култура- ЦД није уз уџбеник за 2. и 3.разред у већини школа;), планирању и програмирању рада допунске наставе, планирање и програмирању рада у првом разреду и комбинованом одјељењу,

Инспектор-просвјетни савјетник
за разредну наставу:

Гордана Попадић

